

Insarati se sprejemajo in volja
vstopna vrsta.

8 kr., če se tiska kratki

12 " " " " " " " "

15 " " " " " " " "

Pri večkratnem tiskanju se
ena primerno stanja.

Kopije

se na vradajo, odprankovana
pisma se ne sprejemajo

Narodno prejemna opravništvo
administracija in ekspedicijska na
Starom trgu h. št. 15.

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošli prejemni veča:
za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " " " "
za tretje leta . . . 2 " " " "

V administraciji veča:
za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " " " "
za tretje leta . . . 2 " " " "

V Ljubljani se dan
veča 60 kr. vsak na leto.
Vredniti je na štalin
h. št. 384.

Izšla potekla na leden in suhi
v torek, četrtek in soboto.

Svojemu novemu knezoškofu, premitostljivemu gospodu
dr. Janezu Zlatoustu Pogačarju
verni ljubljanske škofije.

Kdo je mar?
Za pobore bresane
Je slovenski svetor.
Kovček.

Kaj ljubljana se radrejš?
Kaj ti jasno dans je lice?
Kaj po potah, cestah suješ
Zelenjavo in cvetlice?
Kaj s pastirji prihitele
Množice so sem vesele?

Kaj ne bodem dans vesela,
Ko Gorenjska, hčerka zala,
Mati škofov zaslovela,
Zopet mi pastirja dala.
Njega množice slavijo,
Ki iz Krajne sem hitijo.

Množice krog Njega zbrane
Veri svete vedno zveste

Sreča verne, Njemu vdane,
Hočejo mu v dar prinesiti.
Njemu sreča dans gorijo,
Z njih voščila te puhajo:

„Bodi pozdravljen vladika nam novi!
Dolgo naj venča Ti mitra glavó.
Mirno in srečno teko Ti naj dnovi.
Sreča dok vtriplje, dok vgasne okó.
Veže naj s Tabo ljubezen, zvestoba
Verno Ti čedo do tanelega groba.

Pot, ki v nebosa pripelje, nam kaži:
Krepko nas varuj pregreho in zamot!
Zlatoust! žalostne v tugi tolaži,
Bramba pravici in oče sirot.

Tela in nam je pot s ternjem posuta,
Cerkov napadana, borba je ljuta.

Kaj je Bizancu bil Zlatoust sveti,
S črkami zlatimi piše povest:
Mogel mož slavni Bizanc je otefi,
Vori, kreposti postal da je zvest; —
Zlatoust hrabri, neustrašen vladika,
Cerkve lepota, neboščanom dika.

Ko pa Gospod Te pokliče od dela,
Plačo naj da Ti Pastirjev Pastir,
Združi naj s Tabo se čeda vesela,
Vajva naj s Tabo zaželjeni mir.
Da se nobena ne bi ova zgubila —
Naše so želje, so naše voščila!

J. B—c.

Slovensko denes vkróg pojó zvonóvi,
Mej ródom širi glasna se radósti,
Nagib tej srčni radósti njegoví
Preznamenita njemu je novósti,
On poslaviti denes je namenjen
Preblazega, odličnega možá,
Ki, davno vže po njem visóko cenjen,
Izvrševáti nov porly imá.
Oj, sreča, ród, dobaje ti velíka,
Tvoj lastni sin postal je tvoj vladika!
Tvoj lastni sin, ki več od polovice
Živénja Svojega ti je daril,
Apóstol vara, učenk resnice,
V težavah tvojih pomočnik ti mlí,
Izgled značajnosti, uzór krepósti,
Zvest državljan, preslaven učenkák,
Mož srčno v Svojej za-te vzét dobrosti,
On slave dnes je naša čestíták.
Iz Njéga módréh ust glasla čista
Nam vernikom se bude vera Krísta.
Iz Njéga ust, katerih uk nas vódlí
Skroz temno je živénije vže zdáj,
On bude kot vodnik pred nami hóbit,
Po Njéga se izgledu, ród, ravnáj,
In ker za-te ljubezen vročo, živo
Mu vedno hrani vdano ti sred,
Obráčaj vá-nj se vselej zaupjivo,
Kadar nadlógó, stíske ti preté.
A zdáj iz srčne vskikalnó globlóc:
Bog naj živi Te, dlka očévina!

„Bog naj živi Te“, blagi naš Ivane,
Iz Tvojih, čuj, zemljákov ust doní;
Pogledi jih, slóve denes zbrane,
Ljubéc vai vá-Te vpražo očí.
Nastóp pastírstva Tvoj jih navdušuje,
Sic tisoč híje Tóbi kot jedno,
In sládká nádeja vse napólnuje:
Da Tóbe izvolilo je nebo,
Postati nam Slovénom blagovéstnik
In vreden Svojih predóikov naméstnik.

Vpisála v liste svoje zgodovína
Slovensca je vladíke pred Toboj;
Nekterega imé se cerkve sina
Blestí mej njimi, ki jih lep je broj,
Sloven hvaležen često ná-nje misli,
A dragi so njegovega sreá,
In bolj od drugih óne ima v čísti,
Ki vglórali mej njim so luč svetá,
Ter posvetili njemu so živénje
In lajsali brídósti mu, trpéje.

Ták bodí Tí! Rojáke nas Tí vodí,
Ti kaži nam do néba pravo pot;
Kadar pogin pretí mu po osódi,
Pri Tóbi naš zavetje najli ród!
Bog dolgo Te nám krepkega ohrani,
Da Svojih bi dejánj sád užil,
Zvest sin očni vsikedar ostani,
In nam vladíka blag, prijatelj mlí.
Bog živi Te, Slovénom dlka prava!
V-Te upa cerkov, národ in držáva! —

Jos. Cimperman.

Škofje pa ljudstvo katoliško.

V stolni cerkvi se bo jutri vršila jako imenitna in važna slovesnost: prevzvišeni nadškof goriški bodo v pričo škofa tržaškega, krškega in lavantinskega milost. gospoda dr. Janeza Krizostoma Pogačarja posvetili za škofa ljubljanskega.

Škofijstvo je za katoliško cerkev silno važno, kajti ustanovljeno je po Odrešeniku samem, ki je bil odbral aposteljne, da njegov nauk razširjajo po celem svetu. Toda aposteljni so umrli, njihova služba pa je imela ostati do konca sveta; zato so povsod namesto sebe postavljali namestnike, katerim so izročevali ravno tisto oblast, ki so jo bili sami prejeli od Jezusa. Pa za ta imenitni in važni posel jim Gospod ni obljubil posvetne časti in pozemeljskega dobička, marveč jim je napovedal, da bodo morali zaradi njega mnogo trpeti. To se je pri aposteljnih in njihovih naslednikih vresničevalo, in kdor je bil v prvih časih izvoljen za škofa, bil je ob enem tudi izvoljen za mučeništvo.

Ko so pa vladarji postali kršanski, zboljšala se je tudi osoda škofov, ki so odsihmal imeli največo čast in veljavo. Ljudje so bili tedaj prepričani, da brez Boga nobena reč, tudi država ne obstane. Še neverniki so to čutili in izrekli in sloveči grški modrijan Aristotel je bogočastje prišteval k šesterim pogojem, brez katerih država obstati ne more. Duhovski stan mu je bil tedaj prvi v državi in po njegovem nasvetu bi se moral velik del narodnega premoženja obrniti za službo božjo. Ravno tako je slavni Ciceron rekel, da brez strahu božjega nobena zvestoba, ne vera, ne človeška družba, ne tudi pojem pravičnosti med ljudmi biti ne more.

To prepričanje se je pa še vse bolj razodevalo v dejanji, ko je svet postal krščanski; ljudstvo je bilo vsled nauka aposteljnevega prepričano, da tudi deželna oblast je vredjena po volji božji. Zato so škofje kot oznanovalci volje božje imeli veliko veljavo tudi v državnem življenji; ker so bili navadno tudi najbolj učeni, opravljali so najimenitnejše državne službe in vživali med velikaši največjo čast; povsod in vselej je veljalo pravilo: Ecclesia praecedat! Zlasti v srednjem veku vživalo je duhovstvo toliko čast in spoštovanje, da se najimenitnejšim, celo vladarskim rodbinam, ni zdelo sramotno, če so njihovi otroci postali duhovniki ali pa izvolili si življenje samostan-

sko. In naj jih je mnogo to storilo iz same dobičkarije in časti- pa lakomnoželjnosti, bilo je vendar število tistih še večji, ki so si bili ta stan izbrali iz najčistejših namenov.

Tako je bilo do novejših časov in še slavni Washington je rekel: „Vera in nrvnost ste neobhodni podporijavnega blagostanja, in tisti ni domorodec, ki spodkopuje ta stebra človeškega blagra.“ V novejšem času pa se je vse to spremenilo in duhovski stan je vsim, ki hočejo biti olikani, v posmeh in zaničevanje.

Pa to še ni vse; veliko huje je, da ti ljudje ne nasprotujejo samo duhovstvu, ampak tudi veri sami, ki jo siloma hočejo izrovati iz src tudi katoliškega ljudstva. Ves sedanji boj se suče o cerkvi katoliški in veri, in le kdor ni zmožen temeljito misliti, in si vse le površno ogleduje, tega ne ume. Napačna je tedaj misel, da politika z vero nima nič opraviti. Nasprotniki sami to dobro vedo, zato pa skušajo duhovstvo pridobiti na svojo stran in zaženó vesel krik, kadar koga pridobé. Kdor pa ostane zvest svoji dolžnosti in se za njihove obljube ne zmeni, tisti jim je mračnjak, nazadnjak, fanatik itd., in črtijo ga, kar le morejo.

Zlasti pa pozornost svojo obračajo na škofe, vedevši, da se razkropé ovce, če vdarijo pastirja. Zato pa tudi dandanes skoro velja, kakor nekdanj o času očitnega silnega preganjanja da tisti je odločen za mučeništvo, ki je izvoljen za škofa katoliškega. Pri vsem, kar se od njega zahteva, ne ostane mu namreč drugega, nego vskriž si biti s svojo vestjo in zanemariti svoje dolžnosti, ali pa v vednem boju živeti.

Kaj pa naj mi storimo v tem boju? So katoličani, ki menijo, da imajo samo škofje in duhovni dolžnost boriti se za cerkev in vero. Ali to je strašna zmota in prav tako, kakor če bi vojak v vojski roke križem držal in zahteval, da naj se vojskovodja bojuje sam, ali pa če bi mornar med silovitim viharjem trdil, da bo ladija oteta, če le krmilnik čuje, on pa mirno spava in počiva. Čem hujši je marveč bitva in čem nevarnejši vihar, tem bolj je potrebno, da vsak vojščak in mornar spolni svojo dolžnost in po svoji moči pripomore k zmagi in rešitvi.

Ta sklep hočemo tudi mi storiti pri posvečevanju našega novega kneza in škofa, da mu na ta način polajšamo boje, ki tudi njemu izostali ne bodo. Napačno je namreč misliti,

da krščanstvo na svetu zamore biti brez boja; „nisem n.iru prinesel, je rekel Gospod, ampak meč.“ Vsled tega ima kristijan, ki hoče po uku vere svoje živeti, vedni boj, boj sam seboj in boj z vnanjim svetom; in ne čudimo se, da se v javnem življenji tolikanj nasprotuje resnicam krščanskim, ako pomislimo, koliko nasprotovanja one najdejo v našem srcu. V vdanosti in ljubezni tedaj hočemo svojemu vikšemu pastirju nasledovati, saj je ljubezen zauj gotovo največa tolažba v velikih skrbeh in težavah, ki ga čakajo. Bog pa naj ga naši škofiji ohrani mnogo let in naj ga vtrdi, da bode v sedanjih viharjih časih s krepko roko in neprestrašeno vedil krmilo njegove svete cerkve!

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. septembra.

Avstrijske dežele.

Cesar so se 2 dni mudili v Budapešti. Okoli 20. sept. se podajo v Gödöllő, kamor pride tudi cesarica z nadvojvodinjo Valerijo. — Cesarjevič Rudolf pa se je iz Išla podal 30. avg. v vojaški tabor pri Brucku ob Litavi.

V ogerskem državnem zboru ima Tiszavo ministerstvo zdatno večino in manjšina konservativna pa radikalna in narodna ne bode nič opravila. Če tedaj Tisza vendar le svoje naloge ne bode izvršil, krivde ne bode mogel zvrčati na opozicijo, ampak pokazala se bode nezmožnost ministerstva in večine madjarskih ljudskih zastopnikov. V prestolnem govoru Tisza ne razodeva trdnega zaupanja. Sploh prestolni govor ne razodeva posebne politične zmožnosti in je bolj podoben učeni razpravi o narodnem gospodarstvu.

Hrvaški sabor je bil 30. avgusta sklenjen. Najpoglavitnejši vzrok temu je menda upor ercegovinski, ki tudi na Hrvatskem vznemiruje srca in je dal dr. M a k a n c u priliko staviti že nekaj interpelacij. Vlada pa nikakor ne želi, da bi se kdo glede Turške vtikal v njeno politiko. Pred sklepom so se stavile še nekatere interpelacije, potem pa je dr. M a k a n e c naznanil, da se poslanstvu odpové. Po volitvah za ogerski državni zbor se je še sklenilo, da predsednik in njegov namestnik saborovo adresu izročita Njihovemu Veličanstvu, potem pa se je sabor razšel.

Rusini so imeli v Haliczu ljudski shod, ki je sklenil delavnost svojo raztegniti tudi po Bukovini. Deželni odbor gališki temu nasproti

Zajetje mej Čerkesi.

(Po rusk. minist. čas. notr. zadev popisal Leop. Gorénjec.)

(Dalje.)

Na večer — po težavnem poti, po tesnih razjedah pridemo čez visoke gore v sosedstvo groznih Čečencev, najdivjejšega in najvojevitejšega gorskega rodu. Tu so naju, kakor popreje, prikovali, — kakor popreje, tudi zdaj žensko tuljenje nama nij dajalo miru — in nestrpno sem čakal, kaka osoda se mi odloči. „Pripravi se Rus, jutri zjutraj —“, — opomni mi grozni Ika, ko zvečer s Hamurzinovim bratom vred stopi v mojo ječo, da bi mi še enkrat okrog vratu obesil strašne verige. „Pripravi se,“ — prešinil mi je tješilen glas drobovje.

Grozno so zarožljale verige, ki je Hamurzinov brat spustil jih na tla, ko je bil pripel mi jih okrog vratu. Odšel je in zaprl duri. Mene se je mraz lotil, moj tovariš je jokal in molil; tudi jaz sem se zamikal v Boga — in

poprejšnji mir je sprijaznil se z mojo dušo. Prosil sem ga še, da bi pozdravil moje tovariše, če se utegne popreje sniti z njimi. Temno je bilo in povsodi mrtvaški tiho. Vsled utrujenosti sem zaspal, a mučeče prikazni so me plašile, da sem se probudil. Čelo mi je gorélo, ustna sem imel suha, jezik mi je lepel na nebi, mraz me je tresel. Zrak je bil v najinej koči ulažen, noč pa je bila zeló hladna. Rad bi se bil zavil v plašč: zbiral sem ga, a v tem zatipljem — ključ! — ključ najinih verig! Jaz sem se tresel, jaz nisem veroval ni sam sebi, zméle so se mi bile misli, nisem bil več v svesti si.

„Ljubi tovariš! prijatelj! brate! oteta sva — to-le je ključ! Tiho, ni žugniti ne smés!“ To je bilo vse, kar sem mogel spregovoriti prijatelju. Menil je, da sem zmóčen. Ali ko sem brezi verig stal pred njim, polastila se je nesrečneža nesvest. Razklenil sem mu verige in pomočil sem ga z ostalo vodo, da je prodramil se. Kukavno bivališče, kakoršna so vsa kočujočih Čerkesov, izpodkopala sva pod durimi — in ob uri sva užé svobodna bila — in pod milim nebom. Kako vzvišen čut je navdušil

naju! Jaz sem poljubljaj zemljo, jokal sem do same radosti, vés svét bi bil pritisnil na srce. To nenavadno osvobojenje iz zajetja je naju oba prevzelo tako, da sva jedva stopala, ali skrivnostna, usmiljena roka, pa Previdnost, ki je vodila jo, krepčala je oba. Znal sem, kako drzoviti so Čečenci, da so novcev lačni, kakor volk ovce, zató sem sklenil, da uberem pot k najbližjemu „aulu“ in da jih podkupim sam sebi na oetje s poštenimi novci. Nijsem dvmil, ali bodo besili za nama ali ne, za tega délj sem hitel, da bi brzo prišel v gosto lesovje ali globoko otlinje, da bi se vsaj na nekoliko časa skril. Ali o svitu so najine stopinje po travi bile jako znatne, ločila sva se prijatelj in jaz, pa pogovorila, da se dalje v lesi zopet snideva. Šel sem torej sam naprej a moči so me zapaščale; ustavim se in ozrem nazaj, toda pritatelja nijsem več videl: skril se je bil v grmovje. Moje stopinje so se dobro poznale. Ojačim se in dalje po suhem brstji, mimo grmovja in napósed po kamenji črez potok odidem tako varno, da nikakoršnega znamenja nij bilo za meno. Ali da-si sem srčan bil, vendar sem do céla opešal; moji

ni sprejel vabila vdeležiti se svečanosti pri ustanovitvi vseučilišča črnoviškega.

Vnanje države.

Ercegovinski vstanek se je razširil do Novega Bazara. Srbski prostovoljci pod vodstvom grškega popa Žarka Lesevića so med potjo iz Višegrada v Novi varoš otepli Turke in jim vzeli 400 konjikov, streljiva in 100 tovorov. Potem so oblegali Novi Varoš in ga večidel požgali. Turki se zbirajo v Senčici. Trdnjavo Drino uporniki oblegajo in hočejo posadko turško z izstradanjem prisiliti, da se bo vdala.

V Trebinje je čez Ljubinje na večer 29. avgusta prišlo 1000 turških vojakov, ne da bi bili uporniki to o pravem času zapazili in jim zabranili. Višji poveljnik, Ljubobratić, je bil pri shodu v Koširevem samostanu, kjer so po poročilu „W. Tagbl.“ kneza Nikica oklicali za vodja vseh ercegovinskih upornikov, kar je knez tudi neki sprejel. Ker se je med tem posadka v Trebinjah pomnožila, bode mnogo težavnejši Turkom to silno važno mesto vzeti. Pa uporniki hočejo Ljubobratića neki siliti, da mesto prime.

Mehmed Ali-paša, poveljnik turške vojne v Mostaru, je 28. avgusta prišel v Dubrovnik, od koder se je podal v Albanijo, kjer je mnogo Turških vojakov stopilo na suho, ker vlada tudi Albancem nič kaj ne upa.

Selim-paša je iz Klekasa 3 batalijoni od upornikov nič ne nadlegovan prišel v Mostar.

„Obzoru“ se poroča, da je vstala tudi **Bulgarija**. Tuji naseljenci v Bukrežu se vsled tega odpravljajo na odhod.

Kako si Turki pomirjenje mislijo, kaže oficijozni telegram, ki cinično naznanja, da je v Bosniji vsa dežela od Une do Save zapuščena, ker so kristijani pobegnili v goré čez mejo otevši, kar se je oteti dalo. Turki so za njimi vse pokončali in opustošili. Na načinta je tu upor zalušen in dežela pomirjena. Tako si tedaj Turki mislijo mir; kedar ne bo na Turškem nobenega kristijana več in tam, kjer jih je kaj bilo, vse v razvalinah in pokončano, takrat bo Turčija mirna. To pač ustajniki že davno vedó. Sploh pa se lahko opazi, da oficijozni telegrami z veseljem poročajo o kaki turški zmagi, če le morejo; ustajnikov zmage jim niso po volji, zato zadnji čas večidel molče.

Turki so 28. avg. pri Topolu prišli čez mejo avstrijsko, tam umorili več pastirjev in odgnali veliko goved.

obtolčeni, odrapani bosni nozi ste jedva premikali se dalje; tresel sem se od samega mraza; da bi laže bežal, popustil sem plašč v ječi, le v košulji in v svitcah, — da, celó brezi čapke sem pobegnil. Po vsakem koraku sem bil slabotnejši, a jedva sem se užé premikal dalje, kar zaslišim strašno vpitje. Kričali so Čerkesi, vpile so njih žene, vreščali njih otroci, psi pa so prikladali in ščeketali, — psi, ktere so bili spustili v les, zato da bi naju osledili. Čerkesi svoje pse rabijo za to, da jim zasledijo sovražnika, pa da „aule“ varujó nenadnih napadov. Po nekaterih trdnjavah mej gorami tudi mi imevamo te verne tovariše in sleduhe, ktere po noči izpuščamo iz trdnjav, ti zvesti stražniki pa begajo okrog njih in sè svojim lajanjem naznanujó, da se vrág bliža.

Zbog radostnega krika, ki je nenadoma razlegnil se po lesi, menil sem, da je sovražnik prišel mi na sled, in vsako minoto sem Čerkese slišal, da bliže mene kričé. Nogi ste se mi izpodtikali vsled same utrujenosti in vsled strahu, da zopet utegnem krutemu vragu priti v pesti. Zgrudim se k nekemu opaljenemu dedlu; tû sem hotel čakati svoje osode; pre-

Na avstrijsko stran je dosedaj pri Gradiški pribežalo 1849 družin (12.533 oseb) s 6000 govedí, 459 konji, 2700 prašiči in čez 2000 ovcami, v banskem okraju pa 5670 ljudi s 5000 govedí, 500 konji in 3000 prašiči.

„Pol. Corr.“ naznanja, da namesto Deviennea je Francoska za posredovalno komisijo imenovala bivšega vice-konsula albanskega, Dozona, tudi Angleška je poslala svojega zastopnika. Avstrija pa Nemčija neki želite, da se Bosna in Ercegovina dá knezu Nikici, Rusija pa se poteguje za srbskega kneza Milana.

Na srbski meji so Turki pomnožili straže. Pa tudi Srbi se zbirajo. Pri Šabacu jo okoli 2000 srbskih vojakov, ki se pridno vadijo, in tudi pri Črnibari je zbranih več vojakov, ki varujejo mejo. Vstajniki zaupljivo od srbske skupščine pričakujejo pomoč. Sliši se, da bode skupščina od kneza v adresi zahtevala vojsko.

Izpred Trebinj so se morali vstajniki 30. avgusta umakniti in so zbežali v hribovje. Tudi samostan dužki so jim Turki vzeli. O Ljubobratiću so nekteri listi poročali, da je z bojišča zginil, in da nihče ne vé kam. G. Mirosl. Hubmajer pa je 1. t. m. „Slov. Nar.“ iz Dubrovnika telegrafoval, da se je Ljubobratić zopet vrnil in da se ustaši vračajo na bojišče. Tedaj tudi to ni resnično, kar listi poročajo, da bi bil g. Hubmajer 30. avgusta zginil in prišel Turkom v pest, ali pa, kar se je včeraj po Ljubljani govorilo, da je v boju padel. — Miroslav Hubmajer je marveč še zmirom pri ustaših in se prav dobro počuti.

Tudi o dopisniku „Nar. Listov“ Bogumila Havlasi sodijo, da je od Turkov vjet, in sorodniki njegovi so se že obrnili do ministra Andrassyja, da ga zahteva nazaj. Novejša poročila pravijo, da je ves ranjen in vpehan prišel v Dubrovnik.

Ustajniki popa Žarka, kterih je bilo mnogo pobegnilo v Srbijo, so zopet šli čez mejo in pridružili se četi, ki jo vodi Golub. Turki so bili od njih že tepeni in Golub méni, da se mu bodo morali kmalo vdati, ker nimajo živeža. Tudi pri banjskem samostanu so se bili sprejeli; izmed Turkov je padel poveljnik pa 12 vojakov.

Črnogori vstaši jako zamerijo, da je dovolila Turkom po cesti, ki pelje čez Črnogoro, trdnjavo Nikšić preskrbeti z živežem. Črnagora se izgovarja, da je to vsled pogodeb morala storiti, da pa turški vojni ni dovolila poslužiti

verjen sem bil, da sem sam na svojo osetje učinil vse, kar sem mogel, in tješil sem se, da nebesa to zahtevajo. Ne daleč od svojega prostora zagledam dve izpodrobjeni drevesi, zlezem méd-nji in ležem na zemljo tako, da me nij lahko zagledal nihče. Vse, kar sem počenjal, — vse je bilo le nekako slučajno, na osetje nijsem več ni mislil. Zdajci je cela jata mojih preganjancev prebrodila potok in na vse strani razkropila se po lesi. Trudne Čerkeske so posedle na izpodrobjeni drevesi, okrog so begali lajajoči psi, ali vendar se nobeden nji približal mojemu zatrepu, kder so Čerkeske počivale in goreče razgovarjale se. Minolo je bilo četré ure. Odhajale so ženske dalje; ali ena je ostala na mestí s sinkom vred, ki je suho brstje metal na razbrskan ogenj; često se je približal debloma, meju kterima sem ležal, a ko je kos skorije hotel odčehniti, zmaknila se mu je čapka z glave meni na oči. Segne pó-njo in zagleda me... Prestrašen vskrikne: „Kapitan, kapitan!“ Tako so mi rekali v „aule.“ Čerkeska nemudoma pobegne — in na vse grlo je kričala: „Kapitan! kapitan!“ (Konec prih.)

se te ceste. Vojakom turškim, ki iz Azije dohajajo na bojišče, zarad kolere vlada avstrijska menda noče dovoliti, da bi pri Kleku stopili na suho. Knez Nikica je svoji dve hčeri poslal v Petrograd.

„Novice“ prinašajo sledeči **razglas dalmatinskih gospá.** Punt v sosednji Ercegovini je prisilil preveliko število nesrečnikov, da si iščejo pribežališča pri nas. — Onemogli starci, slabe žene, nedolžni otroci na trope vsaki dan bežé, da se umaknejo vojskinim strahostim. Véli, strgani, oslabljeni pohajkujejo po naših ulicah, proseči s pogledom ljudske ljubezni, bratovskega usmiljenja, božjega milosrčja. — Njihovo žalostno bitje jim bo pa še težje, kadar pride zimski čas, ker zoper zimske nadloge ne brani nobena streha, ne zakriva nobena cunja, ne krepi nobena jed. — Pustimo vladam, modrosti in vesti ljudi, naj poskušajo vse mogoče storiti, kako da bi stalno na bolje obrnili njihovo prihodnjo osodo; ali mé žene, složimo se, da priskočimo v pomoč njihovi sedanji žalosti. Naši glasovi ne bodo ostali brez vspeha, ampak odjeknili bodo v srcu vsake matere, vsake neveste, vsake hčeri. Če nas tudi previdnost božja ni namenila za to, da ravnamo z osobami ljudstev, vendar nas je obilno nadarila s tem, da nam je podelila sladko opravilo, olajševati ljudska trpljenja iz zgolj ljubezni, usmiljenja in požrtvovanja.

V ta namen so mislile podpisane, da so dolžne razglasiti se za predvodnice združbe, ki bi skrbela na vse mogoče načine, kako da bi se vsaj nekoliko zboljšal nesrečni stan teh žalostnih begunjcev.

Vsaka kakoršna koli pripomoč v denarji, ki se ali izroči le na enkrat, ali pa daje na obroke, dokler revežem ne bo dopuščeno vrniti se k svojim domačim ognjiščem, — vsaka kakoršna koli obleka, da se ž njo pokrijejo, — vsaka kakoršna koli jed, ki jih more nasititi, — vsako kakoršno koli pohištvo ali posoda, ki bi moglo služiti materam nesrečnih otročičev, — vse, vse bode sprejeto od podpisanih z enako hvaležnostjo, ter hitro in skrbno razdeljeno.

Privoljenje dotičnih oblasti družega ne bo moglo storiti, kakor to, da potrdi podvzetje, ktero bo imelo svoje plačilo v zadovoljnosti svoje duševnosti, v hvaležni solzi tistih, ki bodo prejemale dobrodelstva; v blagoslovu tistega Boga, ki je razglasil ljubezen bližnjega za poglavitno podlogo krščanske vere.

V Dubrovniku 20. avgusta 1875.

Ana Banac, Joza pl. Bersa, Toda Bošković, Dragojla pl. Giulli, Fila Fabrović, Ana grofica Pucić (omogućena) za Gjorgjića, Mila Grkavac, Dragojla Kaznačić, Ivanka baronica Lichtenberg, Matilda pl. Saraka, Ora Šarić, Križa Serragli, Luca Zore.

Srbsko skupščino bode knez še le te dni odprl, ko bode ministerstvo za trdno sestavljeno. Dosedaj se je bila le sošla, da je volila odbor za potrjevanje volitev.

Telegraf naznanja sledeče ministerstvo: Predsednik Stefća, notranje zadeve Gruić, vnanje Ristić, pravosodje Radivoj Mihajlović, vojno obrist Tihomir Nikolić denarne zadeve Jovanović, veronauk Stojan Boskočić. Tedaj ni postal Ristić vojni minister, kakor se je pričakovalo.

Srbski knez Milan neki namerava odpovedati se vladanju; v diplomatskih krogih so zarad tega v skrbi, da bi na krmilo ne prišla vlada, ki bi pričela vojsko. Neki dopis „N. fr. Presse“ iz Carigrada trdi, da Turška precej pošlje vojno na mejo srbsko in da se bo boje tudi posedla dežela, če Ristić postane minister. Vse to kaže, da se osodepolne reči

na Turškem pripravljajo. Kajti Srbija ne bode mogla ostati neutralna, ker narod odločno zahteva vojsko, in nobena vlada ne bode mogla temu se vstaviti. „Videvdan“ skupščini priporoča edinost in složnost ter jo opozoruje na silno resne zadeve na istoku in svoj članek sklepa z besedami: „Vedite, da na nas gleda Evropa“.

Ruski car se je 29. avg. podal v Moskavo.

Da se **Ruska** tolikanj prijazno kaže Turški, krive so razmere v Aziji, kjer ima z uporom v Kokandaju toliko opraviti, da za zdaj ne želi nobene spremembe. Pozneje pa hoče Turško od Azije sem prijeti. Da pa tudi sedaj ni brez skrbi, priča to, ker v okraju odeškem in kievskem zbira svojo vojno.

Nemški pravniki so imeli v Nürnbergu shod, v katerem so se izrekli zoper to, da pruska vlada hoče ljudi k pričevanju pred sodnijo siliti. Pruska vlada je pa na to odgovorila s tem, da je zaprla izdajatelja „Frankf. Ztnq.“, g. Sonnemanna, ker se brani sodniji izdati nekega sodelavca.

Na Španjskem so Karlisti zgubili trdnjavo Seo de Urgel, ki se je zaradi pomanjkanja vode 29. avgusta vdala Alfonsistom. Število vjetih Karlistov znaša 800 mož, med kojimi je 100 častnikov, general Lizaraga pa škof urgelski. V trdnjavi so našli 2 Kruppova in 20 starejših topov, le malo streljiva pa mnogo živeža.

Izvirni dopisi.

Iz Loke, 28. avg. Čisti, bistri zrak, lepa lega in prijetna okolica privabi vsako leto kolikor toliko ptujcev na poletje v Loko. Letos je videti ptuje gospode še več, kakor po navadi. Največ je laških družin. Kako neki to? Gotovo poznajo laški krogi v Trstu, Gorici in Reki naravne prednosti tukajšnjega kraja posredno ali neposredno po učenkah loške nunske šole. Letošnje šolsko sporočilo pové, da med 130 učenkami notranje šole je blizo 40 Lahinj iz omenjenih mest. Na ptujem se ne živí zastoj. Lahko si mislimo, da pusté ti ptujci precej denarja v Loku. Tudi okoličani so na dobičku. Lahko spravijo v denar vrtné in poljske pridelke. Kdo me more zavriniti, ako rečem, da hvala zato gre kolikor toliko laškemu nunske mu samostanu?

Tudi bela Ljubljana pošilja goste v pisano Loko. Ne dotikaje se drugih, hočem vzeti pod pero le onega znanega profesorja Heinricha. Dobro se še spominjam, da je ta nemški prisiljenec nekdanje Kranjske imenoval „svinjsko deželo“, „Schweineland“. Kako neki to, da mu je ta „svinjska“ dežela tako nestprijetna, da še celó med šolskimi počitnicami ne more prebiti brez kranjskih „otrobov“? Kaj ga je nagnilo priti počitnikovat v Loko? Morda je kaj slišal zvoniti o loški „Feuerwehr-i“, ki se boje tukaj snuje? Brž ko ne bi jo bil rad on poblašil v imenu vseoblašilnega prusaštva, čegar fanatičen apostelj ima čast on biti? Ali, prepričal se je lahko, da snujejo znani „junaki“ požarno stražo le na papirji. Morda bom pozneje v kakem dopisu to stvar natančneje pojasnil. G. Heinrich je pa zelo iznajdljivega duha. Kakor ve in zna, poišče si priliko, da dobi dušek njegov „furor teutonicus“. Zamaknjen v nemščurstvo in bismarkijanstvo je izustil v preroškem duhu pri neki priliki mogočne besede: „Čez sto let tukaj ne bo slišati slovenske besede“. G. Heinrich, profesor zgodovine, je to prerokoval in — zgodilo se bo. Nenasitljiva tevtonska napihnenost je napovedovala pogin slovenskemu narodu že tolikokrat, da se mo-

rajo takemu prerokovanju posmehovati že vrabci na strehi. Gotovo so tudi g. Heinrichu čivkali „bravo“, ko je dal omenjeni preroški glas od sebe. Morda je pa Heinrichov preroški duh res tako nezmotljiv, da mu sam verjame. Pustimo mu to vero.

Čudno je osvetil ta prusaški Mahomed svoj značaj pri drugi priliki. Pokazal je, da med Slovenci bi rad zbasal v svoj želodec tudi slovensko duhovščino. Ali bi jo pohrustal za „frušteck“, ali za kosilo, tega ni povedal. Menda bi se mož rad kaj odebelil; kajti po njegovem obrazu soditi, mu nič posebno ne teknejo „otrobo“ kranjske „svinjske“ dežele. Bil je 24. t. m. v neki pošteni krčmi. Dobi tam zbrano družino, v kateri je bilo tudi nekaj ljubljanskih gimnazijalcev in abiturijentov. Brž jih začne obdelovati, naj bi se zlasti pevci vdeležili neke veselice, ki jo je on s pomočjo družih snoval v krčmi pri Balantu. Ti se zgovarjajo, da niso vajeni zahajati v take družine. Nagovarja jih nadalje in pravi med drugim: „Sie sind ja so ein Bürger, wie ich, die Schule ist für jetzt im Hintergrunde. In honetten Gesellschaften können Sie immer erscheinen. Hören Sie nur nicht auf alles, was ihnen die Pfaffen zureden.“*) Zdaj preskoči s svojo fantazijo na drugo polje in modruje proti — ne vem prav — kateremu dijaku: Zwei Wege sind Ihnen offen, Sie werden entweder ein Pfaff, oder nicht. Ich hatte nur 13 Zwanziger, als ich das Gymnasium absolvirte. 11 Zwanziger verbrauchte ich für die Reise nach Wien, zwei sind mir geblieben, u. doch bin ich jetzt Professor Heinrich.“

Ta pridiga poslušalcem menda ni segla globoko v srce, toraj sklene z besedami: Sie werden wahrscheinlich ein williger Diener der Frau Pfarrersköchin werden.

Fej te bodi! sem nejevoljen rekel, ko sem slišal to od taci, ki so bili vsega priča. Zunanje se vede včasih tako, da bi mu človek prilastoval vsaj nekoliko gramov društvske olike in opiljenosti. Tu je pa prodajal tako surovost in brezobzirnost, da mora presedati celo navadnemu gorjancu. Naj bi vendar vzel v roke knjigo „Uiber den Umgang mit Menschen von Knigge“, „in naj bere, zdaj ko ima čas, n. p. §. 59. v I. poglavji, ki uči, kako treba obnašati se na ptujem kraji pri ptujih ljudeh. Ta knjiga ga bode tudi podučila, kako se govori o duhovščini. §. 28. I del bo zanj prav podučljiv. Pri Ločanih duhovnik ni „Pfaff“, kolikor jih jaz poznam. Naj gre g. Heinrich svojo „kocasto kramo“ prodajat drugikrat kam gor v njegov priljubljen „reich“, morda ga tamgori postavijo v zgled honetnega obnašanja.

Kaj pa pravite na to, da vpričo dijakov blati duhovski stan? Se ve, da blato njegovo se ni prijel, ampak vanj odletelo in ga čudno umazalo. Kajti njegove prisiljene prihuljenosti so menda dijaki do grla siti in ga le spoštujejo, kakor terja zveza med učencem in učenikom sploh. Prašam vendar, ali ni to Heinrichovo hujskanje zoper duhovski stan ne le za učitelja sramotna ogitacija med dijaki, ampak početje, vredno disciplinarne preiskave? Čast učiteljskega stanu, in pa dijaška korist terjate vsaj po mojih mislih, da se temu predrznemu človeku rogovi malo potolčejo. Uboga slovenska mladina, ki mora to nadlogo imeti za učitelja!

Iz Gorenjskega, 1. septembra. Vrli „Slovenec“! Prav močno nam vstrezaš, ker nam od časa do časa poveš, kako se obnaša naš sedanji deželni predsednik. Iz tega namreč lahko spoznavamo,

*) Ali je mar hotel s temi besedami mahouti po ljublj. gimnaz. kateketih? Pis.

kako blagodušnega očeta ima zdaj naša uboga kranjska domovina. Kdo bi bil mislil, da bo slaboglasni Beustov rek „o pritiskanju Slovanov k steni“ dobil s časom toliko spolnovalcev in posnemačev! Gospod predsednik gotovo ne ve za povest, da je o silnih francoskih časih neki ubog slovenski kmetič moral gugati kvartiranega sovražnega vojaka, ki se je vlegel za kratek čas v otroško zibelko; ker pa je slovenščine nezmožni Francoz poleg zibanja zahteval tudi še petje, mu je trpinčeni rojak, ne vedši boljšega, po nekem narodnem napevu krožil: „Vsaka sila ima koncc, tudi ta ga bo imela.“ To pesmico, ki ima enako pomenljive sestrice menda v vsih avstrijskih jezikih, priporočamo mu o prostih urah v povoljni prevdarek, ker pravijo, da na sedem let vsaka reč prav pride. Upamo namreč v božjo pomoč, da še veliko prej kot v sedmih letih bo jel v Avstriji pihati zopet vetrič blagejše sape, in da se bo tačas marsikdo krempljal za ušesi, ker bo moral ali javno svedočiti, da je to res belo, o čimur zdaj trdovratno trdi, da je črno; ali pa bo v kakem Penzizonopolu predstavljal starinski material „faliranega“ (Gorenjci po domače pravimo: opeharjenega) ne liberalnega gospodarstva. . . . ski

Iz Postojne, 2. sept. (Darežljivost cesarice Marije Ane.) —fst.— Ko se dandanes že marsikaj obeša na veliki zvon in med svet trobi, naj si je treba ali ne, je tem bolj dolžnost, da se objavijo čini, vedno redkeji ali tem bolj posnemanja vredni. Velikodušno delo sedanjim in potomcem sporočiti imamo ravno sedaj priliko in veže nas dolžnost, da v zaslug prekrasni venec velike dobrotnice vpletemo novi biser. — Leta 1877 bode naša farna cerkev v Postojni, ktera oziroma stavbenega zloga nima dosti enacih na Kranjskem, obhajala stoletni spomin, odkar je pod tadajnim vikarjem Jožefom Tomšičem bila sozidana. Cerkev je sicer lepa, toda bele, prazne stene jo delajo nekako dolgočasno in da bi za obhajanje stoletnice svoje dobila lepše, svatovsko oblačilo, obrnili smo se, spodbujeni po zdatni pomoči nekega dobrotnika, do svitla Cesarice Marije Ane v Prago, ktera nam je bila že večkrat zlasti, ko je še v svojo domovino, na Laško popotovala, dobro znana dobrotnica. Prosili smo preblogo, da bi nam hotela pripomoči, da bi cerkev našo olepšali s slikami na presni zid. In prošnja naša in nada naša ni bila brez vspeha, kajti presvitla cesarica Marija Ana poslali so nam v navedeni namen štiristo goldinarjev in s tem si zopet postavili spominek v naši cerkvi. Postojna ima lep dokaz cesaričine darežljivosti, ji bo zato vedno hvaležna in se bo toliko ložeje lotila lepega dela.

Iz Rakitne, 30. avgusta. (Skopuhova smrt.) V noči od 12. do 13. avgusta se je v tukajšnji župniji 70letni fant, Matija Mikuš, obesil na vrvi, s katero je bil voz sena povezan, tako da je skoraj klečé na vrvi ob vozu visel. Čudno je kaj tacega na deželi slišati, toda, kdor je značaj Matija Mikuša dobro poznal, se temu samomoru ne bo ravno čudil. Bil je namreč skopuh prve mere, v denar, sosebno srebrni tako zateleban, da mu brez njega ni bilo živeti. Imel je srebrnih tolarjev in starih dvajsetic za 430 gld., in tudi še pri ljudeh okoli 500 gld. razposojenih. Srebro je v škatlji vedno sem ter tje prenašal, pogosto prešteval in vsako jutro gledat hodil, kjer ga je imel shranjenega. Za svoje potrebe si ni nikoli nič privoščil, akoravno so mu ljudje prigovarjali, zlasti njegova brata. Ali njegovo veselje se mu v silno žalost spremeni, ko mu

3. januarija 1873 nekdo srebro ukrade. Začel je tugoovati, kaj bo na starost počel, kako bo zdaj živel, ko mu je srebro vzeto, in že takrat je marsikteremu se izustil, da se bo obesil. Tudi je samomor z obešanjem prej enekrat poskušal, pa je vendar bil po naključji od ljudi odvrnjen, dokler ni zločinstva v omenjeni noči izvršil. Da mu ni bila še ravno sila si življenje vzeti, priča to, da je v svoji skrinji zraven različnih ničvrednih reči in stare šare zapustil še dosti dobre obleke in 29 gld. 40 kr. gotovega denarja, pa okoli 500. gld. na posojilu. Vse to in zlasti še, da si je vrat z brisljo ovil, da bi ga vrv preveč ne drgnila, rezala in tiščala, dovolj kaže, da se je ugonobil s popolnim prevdavkom in vso zavednostjo. Zato mu po cerkvenih postavah niti ne zvonilo, niti je bil po cerkvenih obredih pokopan, temuč so ga le štirje možaki vsled ukaza c. k. okr. glavarstva na pokopališči zagrebli. Ljudem se je tako studil, da še najbližnji sorodniki, kakor bratje njegovi, niso hoteli k pokopu na pokopališče. — Bog nas obvaruj vsake strasti!

Od Drave, 31. avgusta. (Liberalen učitelj.) Rodile so slovenske gorice že veliko učiteljev, ki so bili izvedenci, umni in pošteni rodoljubi, vmes pa, se ve da, brez plev ne more biti, ker nobena pšenica ni tako čista, da bi plev ne imela. Gotovo pa slovenske gorice niso nikdar še rodile tolikega nemškutarja, ko je liberalni očitelj B., ki menda misli, da se je do sitega nasrkal modrosti, če zna izračunati, koliko je „eins und zwei“ ali „viermal fünf“.

B. je bil učitelj v S. in njegova prva skrb je bila pozdravljenje „hvaljen bodi Jezus Kristus“ iz novodobne liberalne šole izbaciti, kedar liberalni gospodek v šolo stopi. Čudno se mi je zdelo, da se je stari nadučitelj pustil od mladičeka pregovoriti! Otroci morajo le vstati in molčati, dokler se mu ne poljubi reči: „Setzet euch, meine Herren!“ Ta liberalni mož je postal nadučitelj v Puščavi (ko bi le v Sibirijo hotel iti). Predstavil se je tamkaj vsem pohorskim magnatom in knezom podravskim, ter pri g. G. se ponašal: „Ich bin ein liberaler Lehrer“. Pošten g. G., akoravno Nемец po rodu, se je vendar posmehoval takej napihljenosti.

Kdaj bodo že naši gg. učitelji sprevideli, da pri treznem slovenskem ljudstvu ponašanje z liberalizmom nič več ne zdá, in da pravega moža veliko bolj kinča ponižnost in temeljitost, kakor pa ohola baharija in liberalne fraze!

Domače novice.

V Ljubljani, 4. septembra.

(Konfiskacija.) Zadnji list „Slovenca“ je postal plen naše marljive in skrbne c. k. policije, in to zaradi vvodnega članka, v katerem smo dali na rešeto jude in Turke, in pa zavoljo dopisa iz Kočevja, v katerem je govorjenje o vit. Fladungu. Ker se je konfiskacija vršila prav o poldne, je policijski komisar dal ves stavek, celo naslov pod pečat, nismo mogli izdati „popravljenega“ natisa, zato je danes pol pôle priloge. Komu je s konfiskacijo vstrezeno, nam ni znano; brž, ko dobimo kaj pisanege v roko, se bomo pritožili zoper konfiskacijo. — Tudi „Slov. Narod“ je isti dan zapadel policiji zaradi vvodnega članka Slovan in avstrijski patrijotizem pa zaradi dopisa iz Sutorine.

(Prevzvišeni nadškof goriški) mil. g. And. Golmajer so prišli že (3. t. m.) ob 4. uri zjutraj v Ljubljano k posvečevanju mil. knezoškofa dr. Janeza Krizostoma Pogačarja. Škof

tržaški in knezoškofa krški in lavantinski pa pridejo z današnjimi vlaki. Posvečevanje se bode pričelo ob 9. uri v stolni cerkvi. Duhovščina pa se zbere o 1/2 9. ure v stolni zakristiji, kjer bode sleherni dobil tiskan red, po katerem se bode vse vršilo. Z dežele se je oglasilo okoli 70 duhovnikov.

(Šentpeterski zvonovi.) petero krasnih izdelkov, so bili peljani v četrtek s kolodvora pred cerkev, kjer so jih danes ob 10. uri blagoslovili. Vozovi in zvonovi so bili ovenčani in obsajeni s slovesnkimi zastavami. Po ulicah, po katerih so se peljali zvonovi, se je ljudstva vse trlo. Zvonov, dasiravno so krasne podobe in zunajno lepo izdelane, ne hvalimo in ne grajamo, predno slišimo njih glasú. Ljudem so vsi zelo všeč. Šentpetersko predmestje bilo je praznično videti, pri znamenji je sprejelo zvonove okoli 60 belo oblečenih deklic. Vse je bilo veselo, le nemčurji so delali kisle obraze, posebno g. Samassa bi se bil jeze kmalo zgrizel. Da bi zatemnal Hilzerjeve zvonove, je postavil njim nasproti nalašč štitroje svojih, ktere je za Štajarsko ali Koroško vlil in jih po železnici tje poslati hotel.

Razen par nemškutarjev se nihče za nje zmenil ni. Da je Samassa že kar naprej Hilzerjeve zvonove za slabo robo in spačene obsodil, se samo po sebi razume. Bil je tri dni jako nemiren, letal in letal od Petra do Pavla ter skušal ubraniti, da bi se novi zvonovi ne peljali skoz mesto. Zato mu je liberalni župan ljubljanski gotovo zelo ustregel, ko je prepovedal streljati zvonovom. Ali župan ljubljanski je „kunšten“ mož, Šentpeterčani pa še bolj. Dobro vedo, da brž unkray mitnice (šrange) tik za cerkvijo neha Lašanova oblast in se prične oblast udmaškega župana. K temu se podajo in ga prosijo dovoljenja, da bi smeli streljati zvonovom. Ta jim brž dá dovoljenje in tako so deset korakov dalje pokali možnarji v kljub Lašanu in Samassi in mestni policaji strelcem niso mogli nič. — Zadnje reči kažejo, kako liberalen je ljubljanski župan g. Lašan.

(Krasno monštranco) v gotičnem slogu je izdelal za neko cerkev na Koroškem g. Karol Bitenec, pasar na velikem trgu št. 237. Monštranca priča o umetnosti in izurjenosti g. Bitenca v takih delih, ktere smo morali do zdaj po večem od drugod dobivati. Kdor jo hoče videti, ima še nekaj dni priliko k temu, g. Bitenec mu jo bo gotovo rad pokazal. Je res krasna in ima podobo gotiškega altarja; ob straneh sta v linicah sv. Peter in Pavel, na vrhu v linili pa Mati Božja, vse lično in skrbno izdelano.

(Umrli) je po deželi zelo znani g. Kašpar Želko, vojaški polkovni zdravnik pri 29. peš-polku, 45 let star. Umrli je bil pošten narodnjak. Škoda za nj. Naj mu bo zemljica lahka! (Dr. Razlag) se je v torek preselil v Brežice nazaj.

(Občni zbori.) 23. t. m. ima svoj občni zbor, a) vdovsko učiteljsko društvo, b) Slovensko učiteljsko društvo, c) Narodna šola. Ta dan je najprej ob 8. uri sv. maša v mestni farni cerkvi pri sv. Jakobu. Ob 9. uri se začne zborovanje v omenjeni versti. Poročevalo se bode: a) o stanji društva, b) o prihodku in trošku pr. l. Potem pridejo na versto nasveti posameznih udov in volitve. Kdor misli kaj važnega nasvetovati, naj to poprej naznani odboru. Zborovalo se bode pri Virantu na št. Jakobskem tergu h. št. 139. „Učit. Tovariš“ vabi k obilni vdeležbi.

(Budejeviški škof Jirsik) je bil 26. avg. prišel na Bled, kjer se je nekej dni pomudil.

(V „N. fr. Presse“) je pisal znani ljubljanski dopisun neko brozgo, v kateri se izrazuje veselje zaradi imenovanja novih okrajnih glavarjev na Kranjskem. Dopisun pritrdi temu, kar smo mi nedavno že trdili, namreč, da imajo ta imenovanja političen pomen. Pajk in Schiwitzhoffen sta bila vpokojena zato, ker nista bila kos „ustaviti klerikalnih in narodnih agitacij“. Fladung in Vesteneck, znana energična moža — misli „Pressin“ dopisun — pa bosta temu kos. „Mogoče bi bilo, verjetno pa ni“ — poje čevljar v burki „Čevljar baron“ — V litijskem in ljubljanskem okraji je nemčurjem že davno odklenkalo.

(„Laibacherici“ in „turškemu listu“) bomo na hudobna in lažnjiva poročila o šentpeterskih zvonovih odgovorili drugi pot, ker nam je za že spisani odgovor danes prostora zmanjkalo.

(Čudno) se mora zdeti vsakemu, kako da „Narod“ priporoča Slovincem ono pratiko, ki jo je izdali Kleinmayerjeva tiskarna. Saj je znano, s kakega namena so jeli nemčurji izdajati to pratiko. Od nemčurjev ne more nič dobrega priti — to naj velja nam tu in povsod, zdaj in vselej.

(Verjetno.) Te dni se je po Ljubljani raznesla govorica, da misli vredništvo tukajšnjega „turškega lista“ nabrati med svojimi krdelo prostovoljcev, ki bodo šli Turkom na pomoč. Verjetno bi to bilo, saj se že dalje časa s peresom za Turke bojujejo. Vredništvo bi tačas lahko opravljal kak Turek.

(Prostovoljcev) se je oni dan nekaj podalo iz Ljubljane v Bosno ustajnikom na pomoč; med njimi je bil tudi sin policijskega komisarja W., ki navadno slovenske liste konfiscira. Tedaj jabelko vendar-le včasih pade daleč od drevesa.

(Na Triglavu) je bil v nedeljo naš znani hribolazec gosp. Fr. Kadilnik z majhno družino, vendar vreme ni bilo ugodno za razgled.

(Cesarske premije za konje) se bodo ta mesec delile: v Cirknici za politični okraj postojnski in pianinski 3. dan septembra, — v Ribnici za politični okraj kočevski in črnomeljski 4. dan septembra, — v Mokronogu za okraja krški in novomeški 6. dan septembra, — v Ljubljani za politični okraj ljubljanski, litijski, kamniški in mestno občino ljubljansko 9. septembra, — v Bohinjski Bistrici za politični okraj radoliški 11. septembra, — v Radolici okraj kranjski 14. septembra. Povsod se delitev začne ob devetih dopoldne. — Več o tem zvedó konjerejci pri županah in podružnicah družbe kmetijske.

„Nov.“

Razne reči.

— Duhovske spremembe v ljubljanski škofiji: Č. g. Vrančič Nace pride iz Vač za kaplana v Šmarjjo, č. g. K. Ceme pa iz Smlednika v Vače. Č. g. Kalan iz Mirne peči za administratorja v Spodnji Log (Unterlag) na Kočevskem. Faro Dobrovo je dobil č. g. J. Babnik, fajmošter unški.

— V Alojzijevišče so v novo sprejeti: Berce Ant., Fertin Ign., Klemenčič Jan., Krek Fr., Majar Fr., Vilfan Jan, Mali Ant., Zavudnik Karol, Stepec Ign., Bilic Ant., Rosina Fr., Zorc Janez. Prejšni prosivci ostanejo.

— Paderbornski škof Martin neki živi v gradu Neubourgu, v limburškem okraju, kterege je bil grof d'Ansenbourg de Neubourg že prej odločil iz Nemčije pregnanim jezuitom v stanovanje.

— Za okrajnega sodnika v Šmarji pri Celji je imenovan c. kr. adjunkt g. Henrik Turn.

— Za okrajnega sodnika v Litijo pride g. J. Delpin, dosedaj okrajni adjunkt v Celju.

— Politično društvo „Gorica“ je poslalo 26. februarija l. 1874 v občnem zboru sklenjeno prošnjo za vpeljanje slovenske pripravnice za učiteljice do slavnega ministerstva za uk in bogočastje. Z odlokom dne 10. avg. 1875 je dobil predsednik društva odgovor na odposlano prošnjo tega zapopadka, da se je ustanovila v Gorici zahtevana šola s slovenskim in italijanskim jezikom.

— Ogenj je 28. t. m. vpepelil 7 poslopij kmeta Kožuha v okraju Gradišče pri Vojniku. Zažgala je žena, ki je za kruh kurila in žareče omelo neprevidno prislomila k strehi. Pogorelec ni bil zavarovan.

— Razpis učiteljskih služeb. Na c. k. učiteljskem izobraževališču služba glavnega učitelja za matematiko (glavni predmet) in za nemški jezik ali prostoročno risanje (postranski predmet). Ako nastopi potreba, ima tudi podučevati na ženskem izobraževališču do postavnega števila ur. Prošnje c. k. šolskemu svetu do 12. septembra 1875. — Na 1razredni lj. šoli v Polomu, v Morovčah in v Banjaloki (l. p. 450 gl.), in pri Fari (l. p. 500 gl.), učit. službe, na 2razredni lj. šoli v Loškem potoku in v Sodražici služba 2. učitelja (l. p. po 400 gl.). Prošnje v 6 tednih dotičnim krajnim šol. svetom. — Na 2razredni lj. šoli v Šentjerneju služba 2. učitelja (l. p. 500 gl.). Prošnje do 15. septembra pomnoženemu kraj. šol. svetu pri Šentjerneju. — Na 2razredni dekliški šoli v Rudolfovem služba 1. učiteljice (l. p. 400 gl.). Prošnje do 5. septembra pri kraj. šol. svetu v Rudolfovem.

— Poštarske službe so razpisane: 1. v Starem Trgu pri Ložu. Plača znaša 300 goldinarjev, pa 80 goldinarjev vradne priklade in 900 gl. za vsakdanjo vožnjo med Starim trgom in Rakekom. Kavcija znaša 300 gl.

2. na Rakeku; l. pl. 300 gl., priklada 50. gl. pa 300 za manipulacijo in 360 gl. za vožnjo med Rakekom in kolodvorom. Kavcija 300 gold.

3. v Št. Vidu pri Vipavi. L. p. 200 gl. priklado 60 gl.; kavcija 200 gl. Prošnje se oddajo v 14 dneh pri poštni direkciji v Trstu.

— Za višjo kmetijsko šolo na Dunaju so razpisane 3 državne štipendije po 400 gold. Prošnje, katerim se pridene spričevalo dovršene gimnazije ali realke pa ubožni list, se glasé do c. kr. ministerstva kmetijstva in se oddajajo do 15. sept. t. l. pri vodstvu dotične šole.

— Kolera še vedno razsaja v Siriji. V Bejrutu umrje vsaki dan po 10—12 ljudi. Prikazala se je tudi na Libanu. V Alepu umrje po 50 ljudi na dan, pa nič ne skrbé da bi se odpravila. Guvérner se je doma zaprl, predsednika, neki Italijan pa neki Nemeč, sta jo popihala. Beguni so jo zanesli iz Alepa tudi v severno Sirijo, kjer se je pokazala v Orfi in Antabu. V Damasku pa in po nekterih drugih mestih je že močno ponehala.

— „Službeni reglement“ ali službeni pravilnik za c. kr. vojsko. Del I. Poslovenil s pomočjo c. kr. stotnika Andreja Comela Ignacij Robas, narednik c. kr. 7 pešpolka bar. Maroičiča.“ Tako je naslov knjigi 252 strani debeli, ki je ravnokar na svitlo prišla v tiskarnici družbe sv. Mohora v Celovcu. Da so take knjige, s katerih pomočjo je edino mogoče slovenskemu vojaku spoznati vojaške postave in pravila, živa potreba, o tem ni govoriti, marveč čuditi se je, da jih ministerstvo ne izdaja samo, marveč prepušča to prosti volji in darežljivosti posameznih domoljubov, kakor je na pr. g. stotnik Comeli, ki

je izdelal in izdal že sam „Vojaško službo“. „Službeni pravilnik“ bo tedaj slovenskim vojakom dobro došel, ker obsega med drugim tudi strahovalno kazensko pravo, vojaško pravo vojaško pravosodje in vojne člene. Slovenščina v tej knjigi je še dosti razumljiva za vsakega, želeli bi bilo le, da bi se bil pisatelj ogibal nekterih manj navadnih izrazov M: Ravno nasprotno! Kako piše Hermag. dr., Rusi, skor vse cerkvene cerkv. bukve! Sicer je knjiga ta vsega priporočila vredna. Cena jej je 35 kr. Dobivala se bo po vsih knjigarnah, ki tržujejo s slovenskimi knjigami.

— Pri sv. Juriju na Šavnici bode kat. polit. društvo v nedeljo 5. septembra zborovalo. Povabljeni so vsi udje in narodnjaki.

— Za deželnega šolskega svetovalca potrjen je na 6 let kanonik mariborskega kapitelna č. g. dr. M. Pak. Razun njega iz slovenske Štajerske nihče ni zraven.

Telegrafične denarne cene 1. septembra.
Papirna renta 69.80 — Srebrna renta 73.40 — 1860letno državno posojilo 112.— — Bankine akcije 920 — Kreditna akcije 206.50 — London 111.85 — Srebro 101.75. — Ces. kr. cekini 5.26. — 20Napoleon 8.91.

Izborna prirodno (68—2)

VINO

od lanskega in prejšnjih let priporoča po najnižji ceni

Peter Grasselli

v Ljubljani v Šiški
na Velikem trgu Čadeževa hiša
št. 263. št. 166.

V Andr. Schreyer-jevi

prodajalnici železnega in galanterijskega blaga v špitalskih ulicah je posebno velika zaloga sledečih reči:

Posebno lepi nagrobni križi krasno pozlačeni od 6 do 50 gl.

Mlinske žage iz angleškega vlitnega jekla. Tesarske in mizarske žage.

Kotli iz kotlovine (kufra), graško delo za vzidati.

Kotli iz vlitnega železa, držé od 20 do 120 bokalov.

Mlinski stekli in grebeni.

Šine, podvozi, puže, lemeži in vse druge sorte železa.

Peči in hranilna ognjišča (Sparherde) s kositarja ali vlitnega železa.

Vrata in ražnji za nje.

Lonci, kozice in vse sorte kuhinjskega orodja.

Kositar s cinka za strehe, tudi črni železni kositar.

Vsake sorte pile in rašplje, kline za oble, svedri in vse drugo enako orodje za mizarje in tesarje.

Ključavnice in obešalnice z vsem, kar gre zraven.

Lopate, rovnice, matike, gnojne vile, branji zobje, coklje, podkove in verige.

Velika zaloga cvetkov iz drata in žebjev.

Novo cementirane stalne in decimalne vage vsake velikosti.

Novi cementirani tehtniki (uteži) iz mesinga v škatljicah mešani.

Novi cementirani tehtniki iz vlitnega železa od 1/2 do 20 kilogramov.

Nova literska mera za tekočino iz kositarja, in za suhino iz kositarja ali losa.

Vsake sorte noži in vilice, žlice in zajemalnice (šeflje), britve in škarje, nožiči za peresa, tase lepo malane, svečniki, možnarji in gladniki, venci iz pleha z rožami za grobove, okovi za mrtvaške truge, podobe svetnikov za molitvene bukvice in v okvirih, rožni venci, križci in svetinje, albumi, listnice, smodénice, lovske in popotne torbice in denarnice.

Za sv. Miklavža in božič:

Največa zaloga otroških igrac od 2 kr. do 20 gl. na zbir, prodaja se na drobno, pa tudi na debelo trgovcem in kramarjem.

Naročila se izvršujejo po železnici, ali pa po poštnem povzetju, za dobro blago se daje poročstvo.

Spoštovanjem

(67—2) **Andrej Schreyer.**

Eksekutivne dražbe.

6. sept. 3. Jože Marhkart-ovo v Zagradcu (47.725 gl.). — 2. Jože in Urše Šventner-jevo (8700 gl.). — 3. Jože Paver-jevo (26000 gl.), vse v Ljubljani. — 2. Ferdo Sever-jevo iz Mokronoga v Mokronogu. — 1. Jan. Vogelnik-ovo iz Ljubljane (2800 gl.). — 3. Fr. Golob-ovo iz Ljubljane oba v Ljubljani. — 1. Jože Cesar-jevo iz Orklova (1064 gl.). — 1. Andr. Krese-jevo iz Sela (1274 gl.). — 1. Jan. in Ane Jerman-ove iz Ločne (810 gl.), vse v Rudolfovem. —

7. sept. 3. Fr. Poznik-ovo iz Kroke (3780 gl.) v Radolci. — 3. Andr. Benčina-vo iz Travnika (2950 gl.) v Ribaici. — 3. Jan. Ukšinič-ovo iz Krašnega vrha (748 gl.) v Metliki. — 3. T. Vičič-ovo iz Bre (870 gl.). — 3. Fr. Cekado iz Vrbice (1700 gl.), oba v Bistrici. — 3. Mart. Blut-ovo iz Gorenje Lokvice (1005 gl.) v Metliki. — 3. Andr. Mislej-ovo iz Polja vrabeljskega (1380 gl.) v Ipavi. — 2. Reze Juvančič-ovo iz Hrenovic (1620 gl.). — 2. Ivane Mrše-jevo iz Hrenovic (2346 gl.), oba v Senožečah. — 2. J. Klemenčič-ovo (1360 gl.) v Metliki. — 1. Marije Mesesnel-ove iz Planine v Ipavi. — 1. Fr. Vidic-ovo iz Kandje (5620 gl.). — 1. Jan Smrke-jevo iz Polanja (1135 gl.), oba v Rudolfovem. —

9. sept. 3. Blaž Kuder-jevo iz Olševka (2349 gl.) v Kranju. — 3. Jože Kristan-ovo iz Studenca (2464 gl.) v Senožečah.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske špecialitete
Gabriel Piccolija,
lekarja v Ljubljani na dunajski cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek.

Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kdor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano naravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabo dišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se s čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucet škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje s soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu pri vsih notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izborna sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Špecialno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, ktera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajžev pulver. Izključljivo iz vegetabilčnih tvarin, posebno zdrav za kožo, kterej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Nezmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék užé poskusil sam na sebi, se bode radostno pričel, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajoče se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju. (36—17)